

Jalgrattaspordi Järeikasvu Töörühma koosoleku protokoll nr. 1. 06.05.2026

Teamsis toimunud koosolekul osalesid:

Urmas Karlson, Andri Lebedev, Allar Tõnissaar, Caspar Austa, Ekke-Kaur Vosman, Riho Räim, Mihkel Reile, Avely Austa.

1. Töörühma tegevuse tutvustus

Urmas Karlson tutvustas töörühma tegevuse kirjeldust.

Jalgrattaspordi Järeikasvu Töörühm on valdkondlik koostööorgan, mille eesmärk on analüüsida, hinnata ja arendada noorte jalgratturite järeikasvusüsteemi, et luua terviklik ja jätkusuutlik lähenemine noorsportlaste arengule.

Töörühm keskendub noorte jalgrattaspordi hetkeseisu kaardistamisele, motivatsioonitegurite mõistmisele ning kitsaskohtade tuvastamisele, mis mõjutavad sportlaste teekonda harrastajast tipptasemeni. Lähtuvalt kogutud infost teeb töörühm ettepanekuid ja arendab lahendusi, mis toetavad noorte püsivust spordis, arenguvõimalusi ning üleminekut kõrgemale tasemele.

Töörühm tegutseb nõuandva ja ettepanekuid tegeva üksusena, mille väljunditeks on analüüsid, soovitusel ja arendusettepanekud jalgrattaspordi järeikasvusüsteemi tugevdamiseks.

2. Töörühma tegevuse põhisuunad

2.1. Rattaspordi jätkusuutlikkus ja järeikasvu tagamine

Töörühm analüüsib ja arendab meetmeid, mis tagavad noorte järjepideva juurdekasvu ning sportlaste püsimise ja arengutee jätkumise eri vanuse- ja tasemeklassides.

Käsitletavad teemad:

- noorte sportlaste motivatsiooni ja väljalangemise põhjused;
- sportlaste arengutee selgus ja järjepidevus;
- noortesõbraliku spordikeskkonna arendamine.

2.2. Võistluskalendri ülesehitus ja kategooriad

Töörühm hindab ja arendab noorte jalgrattaspordi võistlussüsteemi eesmärgiga kujundada loogiline, arendav ja motiveeriv võistluskalender.

Käsitletavad teemad:

- vanuse- ja tasemepõhise võistlussüsteemi kujundamine;
- võistluskalendri hooajaline ülesehitus;
- võistlusformaatide mitmekesisus ja arendav roll.

2.3. Reitingutabelite ajakohasus ja vajalikkus

Töörühm analüüsib kehtiva reitingusüsteemi asjakohasust ning selle mõju klubide ja noorsportlaste motivatsioonile ning arengule.

Käsitletavad teemad:

- reitingu eesmärgi ja rolli selgus noorte- ja täiskasvanute klassides;
- reitingusüsteemi läbipaistvus ja arusaadavus;
- võimalikud parendus- ja reformiettepanekud süsteemi ajakohastamiseks.

3. Töörühma üldine eesmärk

Töörühma eesmärk on tagada jalgrattaspordi järeikasvusüsteemi terviklik areng, luues sidusa ja motiveeriva keskkonna noorsportlastele ning toetades nende pikaajalist sportlaskarjääri, pakkudes samaaegselt võimalusi valdkonnasisese topeltkarjääri kujundamiseks.

4. Arutelu ja ettepanekud

Toimus arutelu, mille käigus tehti ettepanekuid edasiste töökorralduslike tegevuste kohta.

Allar Tõnissaar

Tõi välja vajaduse määratleda töörühma prioriteedid ja tegevusvaldkonnad.

Ettepanek:

Luaa teemade käsitlemiseks nn. „riiulid“, kuhu koondatakse probleemsed teemad. Seejärel saab teemad prioritseerida ning järgmiste kohtumiste käigus süsteemselt käsitleda ja lahendusi otsida.

Riho Rääm

Tõi välja, et üheks oluliseks teemavaldkonnaks peab olema võistlussüsteem.

Märkused:

- võistluskalendrist on kadunud mitmed ajalooliselt olulised võistlused;
- viimastel aastatel on võistlustel osalejate arv pidevalt langenud;
- vajalik on analüüsida languse põhjuseid ja võimalikke lahendusi.

Ekke-Kaur Vosman

Pidas vajalikuks analüüsida, millist mõju on noorte osalejate arvu vähenemisele avaldanud varasem otsus vähendada kuni 14-aastaste Eesti meistrivõistluste alade arvu.

Mihkel Reile

Tõi välja vajaduse mõtestada lahti klubides toimuvate treeningute ülesehitus.

Peamised tähelepanekud:

- treeningud on sageli üles ehitatud peamiselt võistlusteks valmistumise ümber;
- oluline küsimus on, kui suur roll on rattaspordil kui noorte vaba aja veetmise vormil ja kogukondlikul tegevusel;
- tänases ühiskonnas võib just sotsiaalne ja kogemuslik mõõde olla võtmetähtsusega.

Positiivse näitena tõi ta välja CFC-s tegutsenud Kaido Laasi treeninggrupi, mille sportlased on jäänud rattaspordiga seotuks ka hilisemas elus erinevates rollides.

Samuti rõhutas ta:

- ainult tulemuspõhine võistlussüsteem ei pruugi olla noortele enam piisavalt atraktiivne;
- võistluste lisaväärtuseks võiks olla suurem meelelahutuslik ja kogukondlik mõõde, sarnaselt mitmete jooksuüritustega.

Lisaks tõstas Mihkel Reile küsimuse:

- miks paljude rattaspordiga seotud inimeste lapsed ei vali rattasporti, vaid teisi spordialasid.

Arutleti ka rattaspordi majandusliku poole üle:

- treenerite töötasud ja osalustasud on sageli madalad;
- odav või tasuta teenus võib vähendada ala tajutavat väärtust ja prestiiži;
- võrdlusena toodi välja triatlon, kus kõrgem hinnatase võib olla seotud kõrgema prestiižiga.

Andri Lebedev

Viitas noortesarja „Kommipomm“ raames läbiviidud küsitlusele, mille põhjal pidas umbes 50% vastanud lapsevanematest spordiga seotud aastast kulu suuruseks 1000 eurot liiga kõrgeks.

Mihkel Reile

Lisaks tõi välja, et:

- küsitluste tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada üldise hoiakuga, et kulusid peetakse sageli kõrgeks sõltumata konkreetsest summast;
- rattaspordil puuduvad hetkel tugevad ja laiemat publikut kõnetavad *influencer*'id;
- positiivse näitena meenutas ta Rein Taaramäe varasemat mõju ala nähtavusele.

Riho Rääm

Tõi välja, et puudub kogu rattakogukonda ühendav eliitkoondis, mis aitaks suurendada ala nähtavust ja meediakajastust.

Ettepanek:

Kaasata tugevamalt ühisesse võrgustikku erinevad rattakogukonnad ja -üritused, sealhulgas:

- Tour d'ÖÖ;
- roheliste rattamatkad;
- erinevad rattaseltsid ja ühendused.

5. Edasised tegevused

Urmas Karlson

Tegi ettepaneku korraldada järgmine koosolek 10. juunil kell 10.00 Teamsi keskkonnas.

Lisaks:

- tänase koosoleku kokkuvõte saadetakse kõikidele tööühma liikmetele;
- liikmetele saadetakse küsimustik, mis tuleb täita kodutööna.

Küsimustikus palutakse:

- nimetada kolm peamist probleemi, mis põhjustavad harrastajate arvu ja ala prestiiži langust;
- lisada lühike selgitus võimalike põhjuste kohta.

Küsimustikule paluti vastata hiljemalt 29. maiks.

Saadud vastuste põhjal:

- koostatakse kokkuvõte;
- pannakse kokku järgmise koosoleku päevakord ja aruteluteemad;
- alustatakse tööühma tegevusplaani kujundamist.

Küsimustiku link:

<https://forms.gle/xzkLWyc2HorvWoyQ8>

Protokoll koostas 08.05.2026 Urmas Karlson